Podstawa opodatkowania w podatku od spadków i darowizn

Chcesz wiedzieć, co stanowi podstawę opodatkowania w podatku od spadków i darowizn i jak jest ustalana? Sprawdź

28.11.2023

Czym jest podstawa opodatkowania

Podstawę opodatkowania stanowi wartość nabytych rzeczy i praw majątkowych po potrąceniu długów i ciężarów (czysta wartość), ustalona według stanu rzeczy i praw majątkowych w dniu nabycia i cen rynkowych z dnia powstania obowiązku podatkowego.

Jeżeli spadkobierca, zapisobiorca lub obdarowany zostali obciążeni obowiązkiem wykonania polecenia lub zapisu zwykłego, ich wartość stanowi ciężar spadku (zapisu) lub darowizny, a w przypadku polecenia wyłącznie wtedy, gdy zostało wykonane.

Do długów i ciężarów zalicza się również:

- koszty ostatniej choroby spadkodawcy, jeżeli nie zostały pokryte za jego życia i z jego majątku,
- koszty pogrzebu spadkodawcy, łącznie z nagrobkiem, w zakresie w jakim odpowiadają zwyczajom przyjętym w danym środowisku, jeżeli nie zostały pokryte z majątku spadkodawcy, z zasiłku pogrzebowego lub nie zostały zwrócone w innej formie,
- koszty postępowania spadkowego, wynagrodzenie wykonawcy testamentu, obowiązki wykonania zapisów oraz poleceń zamieszczonych w testamencie,
- wypłaty z tytułu zachowku,
- inne obowiązki, które wynikają z przepisów Kodeksu cywilnego dot. spadków.

Czym jest nabycie w drodze zasiedzenia

Z podstawy opodatkowania wyłączona jest wartość nakładów dokonanych przez nabywcę podczas biegu zasiedzenia. Jeżeli osoba, która nabywa przez zasiedzenie grunt wzniosła budynek, który stanowi część składową tego gruntu, z podstawy opodatkowania wyłącza się wartość tego budynku.

Czym jest nabycie w drodze nieodpłatnego zniesienia współwłasności

Podstawę opodatkowania stanowi wartość rzeczy lub praw majątkowych, w części przekraczającej wartość udziału we współwłasności, który przysługiwał nabywcy przed jej zniesieniem.

Jak określić wartości rzeczy i praw

Nabywca sam określa wartość nabytych rzeczy i praw majątkowych w wysokości, która powinna odpowiadać ich przeciętnej wartości rynkowej, a w przypadku wartości praw do wkładów oszczędnościowych - wysokości tych wkładów. Wartość jednostek uczestnictwa przyjmuje się w wysokości ustalonej przez fundusz inwestycyjny [1].

Wartość rynkową określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku z uwzględnieniem ich miejsca położenia, stanu i stopnia zużycia oraz w obrocie prawami majątkowymi tego samego rodzaju z dnia powstania obowiązku podatkowego.

Jeżeli nabywca nie określił wartości nabytych rzeczy lub praw majątkowych albo określona wartość nie odpowiada wartości rynkowej, zostaje wezwany przez organ podatkowy do jej określenia, podwyższenia lub obniżenia, w ciągu co najmniej 14 dni od doręczenia wezwania. Organ podatkowy podaje jednocześnie wartość według własnej, wstępnej oceny.

Jeżeli nabywca, mimo wezwania, nie określi wartości lub poda taką, która nie odpowiada rynkowej, organ podatkowy określi ją sam. Pod uwagę weźmie opinię biegłego lub przedłożoną przez nabywcę wycenę rzeczoznawcy (stanowi jeden z dowodów w sprawie). Jeżeli wartość określona z uwzględnieniem opinii biegłego, którego powołał organ podatkowy, będzie się różnić o ponad 33% od podanej przez nabywcę, koszt opinii biegłego ponosi nabywca [2]. Podobnie będzie w sytuacji, gdy kilku nabywców poda różne wartości tej samej rzeczy lub prawa majątkowego.

Przypisy

1. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi
2. art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn